

Bo Jonsson, drots i Sverige och lagman i Östergötland, tilldömer Gunne Assarssons barn 2 attungar jord i (Kloster-)Orlunda i Hovs socken i Aska härad, vilken jord Gunne lagligen fått av sin bror Broder Assarsson och dennes hustru Holmfrid som ersättning dels eftersom dessa fått arvet efter Gunnes hustru Ingegerd, både i silverkar och annat lösöre, dels eftersom Broder sålt Gunnes halvdel i "Asbiærgh" i Halland utan den senares vetskap och vilja, varmed han inlöste sin hustrus gods, vilket var pantsatt till Allhelgonakyrkan i Skänninge. Utfärdaren förbjuder vid lagmansdom Broder Assarsson, hans hustru Holmfrid och alla hennes arvingar att efter denna dag göra anspråk på egendomen (Kloster-)Orlunda samt ger Katarina Gerekesdotter fullmakt att motta godset på sina barns vägnar. Om Katarina eller hennes barn med lag eller rätt förhindras tillträde till godset, skall hon i stället få egendomen Altorp (i Orlunda socken).

Utfärdaren beseglar.

Orig. på perg. (28,4 x 20,7 cm, 15 rader), Uppsala universitetsbibliotek.

Tryckt: Dipl. Dan. IV:1, nr 26.

Översättning (till modern danska): Danmarks Riges Breve IV:1, nr 26.

Om brevet, de däri förekommande personerna, deras släktskap samt även i övrigt se utförlig utredning av J. Liedgren i PHT 1986, s. 103 ff. (datum för brevets utfärdande där dock felaktigt angivet som 28/3). Mycket talar enligt Liedgren för att Katarina Gerekesdotter var änka efter Gunne Assarsson i dennes andra gifte. Liedgren förmodar vidare (s. 105) att brevet medfördes av Katarina Gerekesdotter, då hon som en av de första inträdde i Vadstena kloster (jfr C. Gejrot, utg., Vadstenadiariet, 1996, nr 324), och att brevet sedan kom att användas som bokpärm.

Egendomen "Asbiærgh" i Halland har inte kunnat identifieras, men Liedgren (s. 104 not 3) framkastar möjligheten att det i stället kan röra sig om Assberg i Örby socken i Marks härad. Gården Altorp i Orlunda socken upptas i Vadstena kloster jordebok (A. Larsson, utg., Vadstena klostrets två äldsta jordeböcker, 1971, s. 6 och 79).

Brevet har tidigare tjänstgjort som omslag till vadstenahandskriften C 358 (Mittelalterliche Handschriften der Universitätsbibliothek Uppsala, bd 4, s. 380), men löstogs på 1800-talet och ingår nu i pergamentsbrevsamlingen, Uppsala universitetsbibliotek. I det vertikala vecket finns skårar, genom vilka bindtråden löpt.

Pergamentet är slitet i vecket, vilket i kombination med en fuktskada innebär att texten bitvis är svåräst (se textnoter).

Ffor allom them thetta breff høra ælla se^a kænnes^b jak Boo Jowansson drozsæthe j Swærike ok Øsghøta laghman mik dømpt hafwa^c Gunna^d Assærsons barnom twa atthunga iordh j Orlundhom j Hoff sokn j Askaharadhe^e hulka iordh thera fadhør laghlika fik af sinom brodhir Brodhor Assarson ok hans hustrv Holmfridhe for thet arfwit the toko æptir hans hustrv Ingegerdhe badhe^f j sølffkarom ok androm godhom hawom ok for hans halffdhel han saldhe j Asbiærgh j Hallandhe vtan sins brodhirs Gunna Assarsons vith ok wilj ok løste sinna hustrv godz medh hulkit pansath war Helghona kirkio j Skiæninge. Thy forbiudhir iak fornæmpdha Brodhor Assarson ok hans hustrv Holmfridhe ok allom hænnæ arfwom vndir laghmandz dom nakra til talan hawa til thetta godz Orlundha fornæmpdha / fran thænna dagh ok gifwir iak ærlike quinno hustrv Katerine Geriko dottir fulla makt a sinna barna wæghna thet fornæmdha goz anama / Kan ok swa hændha at thetta forskrifna godz for them hindræs medh laghom ælla nakra handha ræt tha hawi fornæmdha hustrv Katerin fulla makt inganga til thet gozsit Alathorp vtæn^g gensængn. Datum Sudhercopie anno Domini M^o ccc lxxvj, in vigilia Annunciacionis^h beate Virginis gloriose, meo sub sigillo.

På baksidan: ¹-Collecta fratris Llaurencii

d iiii 13 in ordine (signum för Vadstena klosterbibliotek)

Längre till vänster: D IIII 13⁻¹

^a Svårläst p.g.a. ovannämnd skada. ^b Bokstaven e svårläst. ^c De två sista bokstäverna svårlästa. ^d De två första bokstäverna svårlästa. ^e Särskrivet askaha radhe. ^f Bokstaven d svårläst. ^g Över raden. ^h Andra delen av ordet svårläst p.g.a. ovannämnd skada.

¹⁻¹ Noteringarna hänför sig till den handskrift med predikningar som pärmen omgav (hs C 358). Härunder har – under rubriken ”Tabula sermonum huius libri” – införts ett register över dessa predikningar, vilket även fortsätter tre rader in på brevets framsida. Om systemet med byllsignum i Vadstena klosterbibliotek se M. Hedlund i *Serving the Scholarly Community* (1995), s. 246 ff. och R. Andersson, *Predikosamlingar i Vadstena klosterbibliotek* (1994), s. 26 ff., 32 ff. samt på dessa ställen anförd litteratur. Den person som nämns i ägarnotisen är Lars, tidigare präst i Törnevalla socken, som var prästbroder i Vadstena kloster under perioden 1448–58 (*Mittelalterliche Handschriften der Universitätsbibliothek Uppsala, a.st., annorlunda Liedgren, a.a., s. 104*); om denne Lars se även R. Andersson, *De birgittinska ordensprästerna som traditionsförmedlare och folkfostrare* (2001), s. 213.